

Voorwoord

door Frans Lejeune

Een redelijk gevuld nummer dat als alles met de verzending goed gegaan is (en dat is tegenwoordig helaas geen zekerheid meer zoals de laatste maanden is gebleken), net voor de feestdagen bij u op de mat is gevallen.

Wat mag u dit nummer verwachten?

Zoals gebruikelijk beginnen we weer met de uitspraken van de Protestcommissie. Een redelijk aantal zaken. De rode draad bij de uitspraken wordt steeds vaker dat het tafelresultaat als uiteindelijke score gehandhaafd wordt (of blijft). Dat is niet alleen bij deze serie zo, maar de PK heeft dat tegenwoordig wel als een soort algemene gedragslijn opgenomen: als het redelijkerwijs kan, wordt als score op het spel datgene genoteerd wat door de spelers bereikt is. Daarnaast kan eventueel straf gegeven worden aan een overtredende partij. Voorwaarde is daarbij natuurlijk wel dat de niet-overtredende partij daardoor niet benadeeld mag worden (maar onhandige of domme acties van de niet-overtreders volgend op de overtreding worden niet gecompenseerd).

Verder behandelt Sytze Sietsma de twee gehouden praktijkdagen van het WL-examen en de daarbij gebruikte problemen.

Dan licht Ton Kooijman alvast een tipje van de sluier op inzake de nieuwe Spelregels (verwachte datum van ingang: 1 september 2005).

Voor de dagelijkse praktijk is waarschijnlijk het belangrijkste dat de straffen voor een verzaaking gaan wijzigen.

Het is ons gebleken dat er in het land onduidelijkheid bestaat over hoe om te gaan met de Muiderberg als de beloofde vierkaart laag ontbreekt. Daarover een korte toelichting namens de Weko.

Dan kort iets over arbitrale scores en rekenprogramma's; als het goed is, betreft het slechts een open deur, maar het kan geen kwaad als wedstrijdleiders hierop bedacht zijn.

Verder nog het al veel eerder beloofde tweede deel van de beoordeling van scoreprogramma's door Henk Uijterwaal. Ook treft u een overzicht aan van de kenmerken, eigenschappen, mogelijkheden e.d. van alle tot nu toe door hem bekeken programma's. Wij komen in toekomstige nummers hier zeker nog op terug (mogelijk met een aantal buitenlandse programma's die sinds kort ook op de markt zijn en die wellicht als alternatief kunnen gaan dienen).

Tot slot als een soort uitsmijter een gedicht van David Burn over één van de meest besproken uitspraken van het protestcomité tijdens de Olympiade van Maastricht.

Rest mij nog u prettige feestdagen te wensen en al het goede voor het nieuwe jaar.

Uitspraken van de Protestcommissie

Protest 02-27

Viertallentoernooi

Spel 18 ♠ AVB75

O / NZ ♥ AV102

♦ B3

♣ 53

♠ 9832

♥ 93

♦ V97

♣ B987

N
W O
 Z

♠ H4

♥ 765

♦ H1065

♣ AH106

♠ 106

♥ HB84

♦ A842

♣ V42

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	1SA ^A	pas
pas	doublet ^A	pas	2♣
pas	2♠	allen passen	

1SA was 12-14

doublet werd uitgelegd als DONT (een één-kleurenspeel aangevend).

Resultaat: 2♠ +1

Volgens noord en de systeemkaart is doublet in deze situatie een opening met vierkaarten; vijfkaarten worden geboden op tweenniveau. Met deze hand moest hij een keuze maken. Noord vroeg voordat oost uitkwam aan de wedstrijdleader of hij de verkeerde uitleg moest corrigeren. Deze zei foutief dat dat niet hoefde (de wedstrijdleader verkeerde in de veronderstelling dat noord tegenspeler was geworden). OW verklaarden tegenover de wedstrijdleader dat ze niet benadeeld waren in hun bieden. Ook als de uitleg gecorrigeerd zou zijn, zou west niet meer geboden hebben. De wedstrijdleader handhaafde dan ook het resultaat.

Na afloop gingen OW toch in protest. Het doublet op 1SA was ongevraagd uitgelegd als DONT en OW waren van mening dat zonder die uitleg pas voor noord zeker in aanmerking komt.

Het protestcomité was het met OW eens en wijzigde de score in 2♣ -3. Tegen deze beslis-

sing gingen NZ nu in protest bij de PK. Deze heeft overwogen dat:

- niet duidelijk vast is komen te staan wat de afspraak van NZ is over het doublet in de vierde hand na een 1SA-opening;
- noord een ongeoorloofde inlichting heeft ontvangen nu zuid het doublet anders uitlegt dan hij het zelf heeft bedoeld;
- het voor noord echter geen redelijk alternatief is te passen op het 2♣-bod van zuid, aangezien hij niet de intentie had een contract in een lage kleur te gaan spelen.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van het protestcomité ter plaatse niet in stand te laten;
- de score op spel 18 te wijzigen in 2♠ +1, NZ +140;
- het protestgeld te retourneren.

Toelichting bij 02-27:

Zuid legde het doublet uit als DONT na het eerst gealerteerd te hebben. Op het protestformulier wordt met nadruk vastgesteld dat het alerteren van dit doublet onjuist is. Partijen zijn het vervolgens niet eens over de uitleg. Die zou ongevraagd gegeven zijn volgens OW en door OW zijn opgevraagd volgens NZ. Dit is een goed voorbeeld van het nut doubletten niet meer te alerteren. Dat voorkomt het ontstaan van ongeoorloofde informatie zolang niet naar de betekenis gevraagd wordt. Overigens moet niet al te dramatisch gedaan worden over het wel alerteren, dat is natuurlijk geen zware overtreding.

Als we ervan uitgaan dat de gegeven uitleg onjuist is, en de combinatie van de systeemkaart van NZ en de voetnoot bij artikel 75 laten ons weinig keus, zijn er twee vragen te beantwoorden. Zouden OW iets anders gedaan hebben als de goede uitleg was gegeven en is Noord wellicht in zijn bieden beïnvloed door de wetenschap dat zuid zijn doublet als DONT opvat? OW gaven zelf aan niet anders geboden of gespeeld te hebben, dus blijft de tweede vraag over. Noord geeft een hand aan met openingskracht en hooguit vierkaarten, zonder vierkaart harten had hij direct 2♠ geboden. De PK kwam daarom tot de conclusie dat 'pas' op 2♣ geen redelijk alternatief was voor Noord. Zonder hartenbod bij Zuid zou hij altijd 2♠ geboden hebben.

- Zowel de uitleg van west (lange lage kleur) als zuid (idem) ruimte geven voor "to play";
- Zuid zegt dat met schermen oost gealtereerd zou hebben. Daarmee zou oost een overtreding hebben begaan omdat hij zijn eigen hand vertelt en niet een afspraak tussen het OW-paar. Er zou dan sprake geweest zijn van verkeerde uitleg hetgeen nu zonder tafelschermen is voorkomen. Overigens is de situatie met schermen hier niet relevant.

De protestcommissie van het district heeft besloten dat:

- Oost zich heeft vergist, maar er is geen overtreding begaan;
- De beslissing van de wedstrijdleider wordt bekrachtigd;
- Het protestgeld niet geretourneerd wordt.

Tegen deze beslissing gingen NZ in protest bij de PK. Daarbij werd niet zozeer om een sco-recorrectie gevraagd of straf voor OW als wel om de principiële uitspraak dat OW in dit soort situaties actief ethisch moeten zijn en hun bedoeling tijdens het bieden dienen uit te leggen.

De PK heeft overwogen dat:

- de spelregels voorschrijven dat een bieding waarover een bijzondere afspraak bestaat moet worden gealtereerd en desgevraagd ook uitgelegd;
- een mogelijk niet-natuurlijk bod waarover geen afspraak is gemaakt dus niet gealtereerd hoeft te worden;
- het niet aannemelijk is dat dit paar over deze specifieke situatie een afspraak heeft;
- OW dus geen overtreding hebben begaan door het niet-alerteren en het niet corrigeren van het niet-alerteren;
- de districtsprotestcommissie, zoals zij zelf ook reeds in haar uitspraak vermeldde, niet bevoegd was dit protest te behandelen.

De Protest Commissie heeft besloten:

- het districtsprotestcomité te verzoeken protesten waarvoor zij niet bevoegd is ook niet te behandelen;
- overigens de beslissing van het districtsprotestcomité te bekrachtigen onder verbetering van de gronden (oost heeft zich niet vergist);
- het protestgeld te retourneren.

Toelichting bij 02-29:

Een kwestie met principiële kanten. Oost biedt 3SA en denkt daarmee de lage kleuren aan te geven. West denkt daar anders over en alerteert niet. Voor de start corrigeert oost de niet-uitleg van zijn partner niet. Volgens NZ had dat wel moeten gebeuren.

De Spelregels schrijven voor dat bijzondere afspraken gealtereerd moeten worden en we moeten dus uitzoeken wat 3SA bij dit paar betekent. We weten daarbij dat artikel 75 voorschrijft om in geval van twijfel aan te nemen dat er sprake is van een verkeerde uitleg. Volgens de PK is dit een prachtig voorbeeld van een situatie die zich vaker voordoet. Een speler staart zich blind op zijn kaart en verzint daar afspraken bij. De PK kon zich echt niet voorstellen dat de afspraak hier was zoals oost dacht toen hij 3SA bood: voor de lage kleuren. In formele zin is oost dan ook niet gehouden voor de uitkomst alsnog zijn opvatting over het 3SA-bod mee te delen. Overigens had de PK het zeer gewaardeerd als oost dat wel gedaan had, maar dat is een andere kwestie. Voor de beslissing ging de PK ervan uit dat oost net op tijd van zijn dwaling was teruggekeerd.

Protest 02-30

Clubcompetitie

Spel 14 ♠ H9642

O / - ♥ AB85

♦ H6

♣ 65

♠ AV87

♥ 1064

♦ 103

♣ 10873

N

W

Z

O

♠ B53

♥ 72

♦ AVB98

♣ A92

♠ 10

♥ HV93

♦ 7542

♣ HVB4

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	1♦	pas
1♠	pas	1SA	...pas
pas	...2♥	allen passen	

Resultaat: 2♥ +1

De denkpauze van zuid werd niet betwist. De wedstrijdleider zag geen reden gezien het feit

dat het slechts om een korte denkpauze ging, de score te wijzigen.

Tegen deze beslissing gingen OW in protest. De protestcommissie van de club bekrachtigde de beslissing van de wedstrijdleader. Daarop gingen OW naar de PK. Ze stellen dat het 2♥-bod van noord vrijwel zeker beïnvloed is door de denkpauze van zuid, te meer omdat noord slechts een vierkaart heeft. Noord stelde dat zijn partner altijd lang nadenkt en dat deze denkpauze voor zijn doen bepaald niet lang was. Verder was zijn hand ongeschikt voor een doublet en meende hij uit het biedverloop af te kunnen leiden dat zuid enige honneurkracht moest hebben en waarschijnlijk ook hartentolerantie.

De PK heeft overwogen dat:

- uit de verklaring van de wedstrijdleader is gebleken dat zuid een "niet betwiste korte denkpauze ± 3 sec." heeft genomen;
- OW nadat het bieden was gesloten de aandacht op de denkpauze hebben gevestigd die daarna door NZ niet werd weersproken;
- NZ ook zelf verklaard hebben dat er sprake was van een korte denkpauze;
- zelfs een dergelijke korte denkpauze als een variatie van het bieden in hetzelfde tempo dient te worden gezien en een ongeoorloofde inlichting over kan brengen waarvan noord in het verdere bieden (en spelen) geen gebruik mag maken;
- er met de noordhand logische alternatieven zijn i.p.v. het in de praktijk gekozen 2♥-bod.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de "clubarbiterscommissie" (te beschouwen als het verenigingsprotestcomité) niet in stand te houden;
- de score op spel 14 vast te stellen op 1SA C, NZ -90.
- het protestgeld te retourneren.

Toelichting bij 02-30:

Een raar geval door de formulering van het belangrijkste feit: de hele tafel was het eens over de denkpauze, maar toch duurde die niet langer dan drie seconden. Eigenlijk zou het voorschrift bij bridge moeten zijn dat er ten minste drie seconden tussen alle biedingen moet zitten. Anders dan de WL vond de PK het gegeven van de denkpauze belangrijker

dan de opgegeven lengte ervan. Als die horde eenmaal genomen is, is de rest simpel. Dan kan 2♥ natuurlijk niet.

Protest 02-31

Clubcompetitie

Spel 10 ♠ 62

O / Allen ♥ B83

♦ A75

♣ AB976

♠ 9

♥ V104

♦ B98643

♣ HV5

N

W

Z

O

♠ 108543

♥ A765

♦ 102

♣ 102

♠ AHVB7

♥ H92

♦ HV

♣ 843

Het biedverloop is niet van belang. Noord speelt 3SA.

Het gaat uiteindelijk om de situatie in de zevende slag (de leider heeft op dat moment twee slagen verloren); de situatie is dan als volgt:

Spel 10 ♠ 62

O / Allen ♥ B83

♦ -

♣ A

♠ 9

♥ V104

♦ B9

♣ -

N

W

Z

O

♠ 108543

♥ A

♦ -

♣ -

♠ AHVB7

♥ H

♦ -

♣ -

Noord speelt ♣A en oost gaat zitten denken wat bij te spelen; op dat moment claimt noord met de mededeling: "ik gooi ♥H weg en als ♠10 vijfde zit verlies ik nog één slag. Er wordt 3SA +1 geschreven. Tijdens het volgende spel vraagt west aan oost of hij ♥A heeft. Na het bevestigende antwoord realiseert noord zich dat oost in dwang zat op het vorige spel en dat NZ dus recht hebben op een slag extra. De wedstrijdleader wordt geroepen en deze beslist dat NZ inderdaad die slag er bij krijgen. Tegen deze beslissing gaan OW in protest bij de ver-

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Toelichting bij 02-32:

Een ongefundeerd protest, zeker gezien het feit dat de arbiter al een aantal spelers van vergelijkbare speelsterkte had geconsulteerd. OW zouden moeten begrijpen dat je in deze situatie nauwelijks weg kunt uit een denkdoulet van partner.

Protest 02-33

Eerste Divisie paren

Spel 9

♠ 532

N / OW

♥ AB6

♦ AB965

♣ 109

♠ HVB1076

♥ V8432

♦ 3

♣ 3

N

W

O

Z

♠ A984

♥ 10975

♦ V

♣ AB82

♠ --

♥ H

♦ H108742

♣ HV7654

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
–	pas	pas	1♦
1♠	2♠ ^A	3♦ ^A	4♦ ^{A1}
4♠	5♦ ^{A2}	doulet	allen passen

A1: Zuid aan west: azen vragen;
noord aan oost: geen alert

A2: zuid aan west wel gealerteerd; 2 azen +
troefvrouw
Noord aan oost: geen alert

West startte met ♣3.

Resultaat: 5♦ X contract

De wedstrijdleader stelde vast dat er in een competitief biedverloop een meningsverschil was ontstaan. Volgens noord betekent 4♦ nu dat noord wordt uigenodigd om 4♠ uit te nemen, anders zou zuid 3SA bieden. Oost heeft van noord correcte informatie gekregen en op basis van zijn twee azen gedoubleerd. De wedstrijdleader besloot dan ook het tafelresultaat te handhaven. Nadat de wedstrijdleader

zijn beslissing had medegedeeld kwam west met het argument dat hij bij juiste informatie waarschijnlijk op 4♦ gepast zou hebben en dat het dan nog maar de vraag was of noord 5♦ zou bieden. De wedstrijdleader besloot zijn oorspronkelijke beslissing toch te handhaven. Tegen deze beslissing gingen OW nu in protest.

OW stelden dat oost geen informatie heeft gekregen en west wel. Als oost dezelfde informatie had gekregen, namelijk dat zuid sleminteresse had, dan zou oost in ieder geval niet gedoubleerd hebben. Zuid gaf toe dat de uitleg van noord correct was geweest: alleen 4♠ had sleminteresse aangegeven en 4SA zou azenvragen geweest zijn. Zuid stelde onzeker geweest te zijn over de betekenis van 4♦ in deze situatie (NZ spelen in sommige situaties 4♦ als RKC) en dat hij die onzekerheid ook aan west gemeld te hebben.

De PK heet overwogen dat:

- de wedstrijdleader uitgebreid heeft onderzocht wat de biedafspraken van NZ zijn in deze situatie;
- het daarbij duidelijk is geworden dat niet oost maar west verkeerd is geïnformeerd omdat het 4♦-bod geen azenvragen is;
- door NZ dus geen overtreding is begaan zodat het protest moet worden afgewezen.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld te retourneren.

Toelichting bij 02-33:

Een simpele case dankzij goed optreden van de arbiter. Vastgesteld moet worden welke uitleg verkeerd is. Zolang oost (die de beslissing nam om 5♦ te doubleren) geen verkeerde informatie heeft gekregen kan er geen sprake zijn van nadeel. Het argument van OW dat oost niet dezelfde informatie heeft gekregen als west, is niet relevant. Voor NZ is het simpelweg een mazzeltje dat de hersenspinsels van zuid niet tot oost zijn doorgedrongen.

Protest 02-34

Tweede Divisie paren

Spel 26

O / Allen

♠ 8
♥ HVB
♦ AHV943
♣ 832

♠ A92
♥ A107
♦ 106
♣ VB754

W N
Z O

♠ HB763
♥ 985
♦ B52
♣ A9

♠ V1054
♥ 6432
♦ 87
♣ H106

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	pas	pas
1♣	1♦	1♠	pas
pas	2♦	2♠	pas
pas	doublet	allen passen	

Resultaat: 2♠ X -2

Na de uitkomst vroef de leider naar de betekenis van het doublet. De uitleg was "in principe voor straf". De leider deed nu de troefkleur verkeerd en riep na afloop de wedstrijdleider. Deze stelde dat de gegeven uitleg niet correct was geweest en dat oost bij correcte uitleg waarschijnlijk een slag meer gehaald zou hebben. De score werd dan ook gewijzigd in 2♠ X-1.

Tegen deze beslissing gingen NZ in protest bij de PK. Zij stelden dat oost op het moment dat de troefkleur voor het eerst werd aangespeeld op zijn minst kon vermoeden dat noord kort in schoppen zou zijn: er was al drie keer harten gespeeld (noord had drie keer bekend) en noord had twee keer ruiten geboden.

De PK heeft overwogen dat:

- de door zuid gegeven uitleg van het doublet ("straf") onmogelijk juist kan zijn nu zij zelf ♠ V1054 bezit;
- het ook de leider tijdens het spelen duidelijk geworden moet zijn dat noord niet heeft gedoubleerd op schoppenlengte maar eerder op honneurkracht;
- de leider daarom mogelijk zelf op het idee had kunnen komen dat de schoppenpositie anders was dan uit de uitleg van het doublet in eerste instantie waarschijnlijk leek;

- de leider door de verkeerde uitleg mogelijk toch benadeeld is in zijn speelplan.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleider niet in stand te laten;
- het protest gedeeltelijk toe te wijzen en de score op spel 26 vast te stellen op 18 matchpunten voor NZ en 8 matchpunten voor OW (dit komt overeen met 50% van +500 en 50% van +200 voor NZ, Red);
- het protestgeld te retourneren.

Toelichting bij 02-34:

Een vervelend geval. Volgens de standaardtheorie is noords doublet informatief en je zou verwachten dat spelers van tweededivisieniveau dat weten. Zuid heeft echter 'straf' geantwoord, notabene met zelf ♠ V1054 in handen. Daarmee wekt zij op zijn minst de schijn dat ze haar troefbezit wilde beschermen. Leider oost speelde de troefkleur pas in een laat stadium aan en kon toen al weten dat noord hooguit twee troeven had. De gegeven score weerspiegelt de gevoelens van de PK: flagrant verkeerde uitleg van zuid en oost had beter moeten weten.

Protest 02-35

Tweede Divisie paren

Spel 2

O / NZ

♠ 1065
♥ 953
♦ VB754
♣ 86

♠ H843
♥ HB6
♦ 6
♣ V7432

W N
Z O

♠ AV9
♥ A108742
♦ A8
♣ A10

♠ B72
♥ V
♦ H10932
♣ HB95

Biedverloop

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	1♥	pas
1♠	pas	3♥	pas
4♥	allen passen		

Start: ♠ 7

Resultaat: 4♥ +1

Op de systeemkaart van NZ staat: MUD en kleintje belooft plaatje. Oost heeft nu geprobeerd ♠ B bij noord er uit te snijden. Na afloop blijkt dat NZ tegen een troefcontract ook van Bxx met de middelste uitkomen; de Boer wordt dan niet als een honneur gezien. Ook kleintje belooft plaatje is dan niet van toepassing op combinaties met als hoogste kaart de Boer. Aldus verklaart zuid de afspraken van NZ. De wedstrijdleader besluit daarop de score te wijzigen in 4♥ +3.

NZ gingen tegen deze beslissing in protest bij de PK. Deze heeft overwogen dat:

- de wedstrijdleader heeft vastgesteld dat NZ van een driekaart met daarin als hoogste kaart de boer ook de zgn. MUD-uitkomstconventie hanteren;
- deze afspraak niet op de systeemkaart is vermeld waardoor sprake is van verkeerde uitleg aangezien de MUD-conventie alleen van toepassing is op driekaarten zonder honneur;
- de leider oost daardoor een verkeerd speelplan heeft gekozen.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- NZ op te dragen hun systeemkaart terzake aan te passen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Toelichting bij 02-35:

Goed werk van de arbiter, die vaststelde dat NZ van ♠ Bxx systematisch met de middelste starten. Oost heeft zijn speelplan gebaseerd op verkeerde informatie en krijgt dus een scorecorrectie.

Protest 02-36

Tweede Divisie paren

Spel 21

♠ V52

N / NZ

♥ 7643

♦ V

♣ HV763

♠ AH1074

♥ A8

♦ AHB9

♣ 102

W N O
Z

♠ 986

♥ HVB10

♦ 632

♣ A94

♠ B3

♥ 952

♦ 108754

♣ B85

Biedverloop:

West

Noord

Oost

Zuid

–

pas

pas

pas

1♠

pas

1SA

pas

3♦

pas

3SA

allen passen

Start: ♦ 8

Resultaat: 3SA +1.

Oost vraagt naar de afspraken over de uitkomst en krijgt te horen dat NZ 1^e, 3^e, 5^e spelen.

In de eerste slag wordt in west ♦ 9 gelegd voor ♦ V. Oost roept na afloop de wedstrijdleader en stelt benadeelt te zijn door de uitleg. De wedstrijdleader besluit het resultaat te handhaven. Oost had kunnen vermoeden dat er met de ruitenkleur iets aan de hand is; de wedstrijdleader was van oordeel dat zuid willens en wetens van de gemaakte afspraken was afgeweken en dat is toegestaan.

Tegen deze beslissing gingen OW in protest. Ze stelden dat zuid na deze uitkomst nooit deze hand kon hebben, maar wel ♦ V108x en dan moet ♦ 9 gespeeld worden. De uitkomst met ♦ 8 was volgens hen zuivere misleiding van de tegenstanders en met voorbedachten rade.

De PK heeft overwogen dat:

- de wedstrijdleader heeft vastgesteld dat NZ als uitkomstconventie 1^e - 3^e - 5^e hanteren maar dat niet bekend is dat zij daarvan regelmatig afwijken;
- het aannemelijk is dat zuid, om de leider te misleiden, in dit geval is afgeweken van de gemaakte afspraak;
- zuid daarin prima is geslaagd omdat de leider, door in de eerste slag een hoge rui-

tenhonneur te spelen en de schoppens te ontwikkelen bij een normaal schoppenszitsel altijd twaalf slagen zal maken.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld te retourneren.

Toelichting bij 02-36:

Leuk om naast 35 te leggen. Hier heeft de arbiter geconstateerd dat zuid is afgeweken van een afspraak. Dat is niet strafbaar. Alleen als NZ van dit bezit systematisch met de acht starten of als zuid zo vaak afwijkt dat noord meer weet dan de leider, zijn NZ in overtreding. De PK had geen reden om aan te nemen dat dit hier het geval was. Enigszins komisch is de klaagzang van OW over misleiding. Bij bridge wordt regelmatig getracht om de tegenstander beentje te lichten. Met geoorloofde middelen uiteraard.

Protest 02-37

Districtscompetitie viertallen, eerste klasse

Spel 1

N / -

♠ AV4

♥ A

♦ VB10762

♣ H82

♠ H63

♥ 1072

♦ AH93

♣ 653

W N
Z O

♠ 752

♥ VB8653

♦ 85

♣ AB

♠ B1098

♥ H94

♦ 4

♣ V10974

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
-	1♦	2♥	??pas
pas	3♦	pas	pas
doublet	pas	3♥	allen passen

Resultaat: 3♥ -2

Tijdens het bieden van het volgende spel vraagt noord alsnog arbitrage voor spel 1. Zuid heeft gevraagd nar de betekenis van het 2♥-bod en dat is uitgelegd als "volgbod". Zuid vraagt naar puntenrange en krijgt te horen dat het bod 10-15 punten belooft. Daarop besluit

zuid te passen. NZ stellen dat oost na de gegeven uitleg niet meer 3♥ mag bieden. De wedstrijdleader is het op dat punt eens met NZ en wijzigt de score in 3♦ X contract en geeft OW bovendien een officiële waarschuwing voor het gebruik maken van ongeoorloofde informatie.

OW gingen tegen deze beslissing in protest bij het district, maar dat liet lange tijd helemaal niets van zich horen. Ten einde raad togen OW maar naar de PK. Ze stelden dat west toen hij uitleg gaf per abuis uitgegaan was van een 1-volgbod; OW spelen zwakke sprongvolgbiedingen en daar past deze oosthand prima in. Verder is het doublet van west optioneel en zal oost met deze hand er altijd uitlopen. Verder is 3♦ volgens OW simpel down te spelen. Tot slot maken ze bezwaar tegen de officiële waarschuwing.

De PK heeft overwogen dat:

- het district ernstig tekort is geschoten door het behandelen van het protest ongeveer een half jaar te laten duren en nog geen uitspraak te hebben gedaan;
- het daarom niet onredelijk is dat appellant zich rechtstreeks tot de protestcommissie heeft gericht;
- de PK zich, gezien het uitblijven van een beslissing door het districts-pc, ontvankelijk acht een uitspraak te doen;
- de door west aan tafel gegeven uitleg van het 2♥-bod (10-15 punten) voor oost een ongeoorloofde inlichting oplevert waarvan hij in het verdere bieden (en spelen) geen gebruik mag maken;
- het zeer wel mogelijk is dat oosts beslissing 3♥ te bieden ingegeven is door deze ongeoorloofde inlichting en daarom niet kan worden toegestaan;
- daarom een arbitrale score moet worden vastgesteld op basis van 3♦! en het niet onmogelijk is bij een andere start dan die met ♣A dit contract ook te maken;

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen voorzover het de vervangende AS betreft;
- de officiële waarschuwing indien deze gegeven werd voor de mogelijk verkeerde uitleg in te trekken, maar indien ze gegeven werd voor het bieden van 3♥ te handhaven;
- het district te vragen het aan hem betaalde protestgeld niet te retourneren, maar ge-

zien de nalatigheid van het district in deze het protestgeld te bestemmen voor een goed doel.

Toelichting bij 02-37:

Oost weet dat zijn partner een sterkere hand bij hem verwacht. Met die ongeoorloofde informatie in het achterhoofd besluit hij uit het doublet weg te lopen. Zijn hand rechtvaardigt die beslissing niet. Dat het doublet een optioneel karakter heeft neemt de PK met een korteltje zout. Een sprongvolgbod geeft een accuraat beeld van je hand, zodat de partner normaliter de captain van de bieding is. Inderdaad gaat 3♦ down met een ♣A start, maar die uitkomst is allesbehalve evident.

Protest 02-38

MK paren

Spel 15

Z / NZ

♠ 1043
♥ 65
♦ 106543
♣ B86

♠ VB9652

♥ 94

♦ 98

♣ 1074

♠ 87

♥ H832

♦ VB72

♣ A95

♠ AH

♥ AVB107

♦ AH

♣ HV32

N

W

O

Z

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	pas
pas	pas	2♣	pas
2♦ ^A	pas	2♥ ^A	pas
2♠ ^A	doublet	3♣ ^A	pas
3♦ ^A	pas	3SA	allen passen

Resultaat: 3SA +2

West heeft alle biedingen gealerteerd, oost niet. Zuid vraagt aan west naar de betekenis van de biedingen. Alle biedingen van west waren relays. 2♥ betekende lengte harten of lengte schoppen met ergens een vijfkaart. 3♣ betekende een vijfkaart harten met ergens een vierkaart. 3SA beloofde nu een vierkaart schoppen. Zuid kwam uit met schoppen voor de Heer. Oost speelde nu ♣V. Zuid roept op dat moment de wedstrijdleader en vraagt of hij

de uitleg van oost van de biedingen mag weten; de wedstrijdleader staat dat niet toe. Zuid gaat er daarom in zijn tegenspel van uit dat oost vier schoppens en vijf hartens heeft en dat schoppen na geen zin heeft. Zuid speelt daarom ruiten na. 3SA gaat nu automatisch +2. Als zuid weet dat oost geen vierkaart schoppen heeft zal zuid schoppen naspelen. Hoe het spelen daarna verder zal gaan is onduidelijk: de leader kan nog steeds elf slagen halen als hij het spel juist inschat (de schoppens 6-2 en zuid zowel ♣A als ♥H), maar als oost besluit noord op ♥H te spelen moet hij snel negen slagen meenemen. De wedstrijdleader was van oordeel dat zuid de correcte uitleg had gekregen en dat oost zich in het bieden had vergist. Hij handhaafde dan ook het tafelresultaat. Tegen deze beslissing gingen NZ in protest. De PK heeft overwogen dat:

- de wedstrijdleader uitgebreid heeft onderzocht wat de biedafspraken van OW zijn in deze situatie;
- het daarbij duidelijk is geworden dat niet zuid maar noord verkeerd is geïnformeerd over de afspraken van OW;
- een tegenspeler slechts recht heeft op uitleg over de gemaakte afspraken van hun tegenstanders;
- het bovendien erg onaannemelijk is dat noord het 2♠-bod heeft gedoubleerd met slechts een vierkaart schoppen met VB.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld te retourneren.

Toelichting bij 02-38:

Net als in 02-33 is de PK afgegaan op de bevindingen van de arbiter. Als zuid geen verkeerde informatie heeft gekregen kan hij niet benadeeld zijn. Uiteraard ligt de bewijslast ten aanzien van de verschillende uitleg bij OW. Een meerderheid van de PK betreft het overigens dat de spelregels het zuid niet toestaan om tijdens het spelen aan oost zelf om opheldering te vragen.

Protest 02-39

Eerste Divisie paren

Spel 9

♠ HV3

N / OW

♥ 8654

♦ B832

♣ 73

♠ B75

♥ AB

♦ V107

♣ VB1042

W

N

O

Z

♠ A9864

♥ --

♦ H654

♣ AH86

♠ 102

♥ HV109732

♦ A9

♣ 95

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	pas	1♠	pas
2♣ ^A	pas	3♣	3♥
pas	pas	3♠	pas
4♥	pas	4♠	allen passen

Resultaat: 4♠ contract

2♣ is gealerteerd en toen is door noord op de systeemkaart gekeken. De systeemkaart vermeldt dat dit "non-fit Drury (1)" is. De noot (1) staat verder nergens uitgelegd. 3♣ was een nieuwe kleur op drieniveau en dus manche-forcing en de pas na 3♥ was forcing. Noord beklagt zich er bij de wedstrijdleader over dat hij dit zondere verdere alerts en uitleg niet begrepen heeft. Als hij geweten had dat de pas forcing was, zou hij meteen 4♥ geboden hebben en dan is het niet duidelijk wat het eindcontract zal worden. De wedstrijdleader was het met noord eens dat hij door een combinatie van niet-alerteren en het niet vermelden van het verdere bieden na 2♣ op de systeemkaart benadeeld was en wijzigde de score in gemiddelde-plus voor NZ en gemiddelde-min voor OW. Tegen deze beslissing gingen OW in protest. Ze stelden dat noord pas op het eind van de bieding naar de betekenis van de pas na 3♥ had gevraagd. Op dat moment werd duidelijk dat het forcing was en stelde noord dat hij daar later de mening van de wedstrijdleader wel over wilde vragen. Oost riep daarop meteen de wedstrijdleader en die gaf alleen de opdracht verder te spelen. OW merken op dat de wedstrijdleader op dat moment noord nog de gelegenheid had moeten geven om zijn laatste pas te vervangen. Ver-

der stellen zij dat het ook voor noord duidelijk geweest moet zijn dat OW in een forcingsituatie zaten en dat dus de pas uiteraard forcing was.

De PK heeft overwogen dat:

- de conventie "non-fit Drury" niet bestaat als het 2♣-bod door een ongepaste hand als relaybod wordt gebruikt en daarom anders op de systeemkaart vermeld had moeten worden;
- een pas in dit soort biedverlopen niet gealerteerd hoeft te worden zolang het geen bijzondere betekenis heeft; het eventuele forcing karakter als gevolg van eerdere sterke biedingen kan niet als een bijzondere betekenis aangemerkt worden;
- NZ daarom niet kunnen aanvoeren in hun bieden door een overtreding van OW gehinderd te zijn.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader niet in stand te houden;
- de score op spel 9 vast te stellen op 4♠ precies gemaakt, -620 voor NZ;
- OW op te dragen hun systeemkaart te wijzigen;
- het protestgeld te retourneren.

Toelichting 02-39:

De vragen waar het hier om gaat is of de pas van west na het 3♥-bod alerterbaar is. En zo ja, of het niet alerteren de tegenstanders benadeeld heeft. Want ook dat is nodig als de WL zou overwegen een arbitrale score te geven.

De PK vond dat noord zelf moet concluderen dat het 3♣-bod van oost een behoorlijk spel aangeeft en dat de kans dat 3♥ zou worden rondgepast dus minimaal is. Dan is het ook zeer de vraag of de pas van west zo bijzonder is dat er een alert bij hoort. De PK oordeelde van niet.

Protest 02-40

Tweede Divisie paren

Spel 3
Z / OW

♠ 1074
♥ V9
♦ VB1082
♣ 963

♠ AHV6
♥ 10865
♦ AH6
♣ V8

W N
Z O

♠ 98
♥ AHB743
♦ 94
♣ HB7

♠ B532
♥ 2
♦ 753
♣ A10542

Biedverloop:

West	Noord	Oost	Zuid
—	—	—	pas
1♣	2♦	2♥	3♦
4♦*	pas	...4♥	pas
4SA	pas	5♥	pas
6♥	allen passen		

Resultaat: 6♥ contract.

Start en spelverloop niet vermeld.

Overige scores: 13x gespeeld, 3x manche, 9x slem + deze tafel.

De wedstrijdleader stelde vast dat oosts 2♥ een vijfkaart belooft en ten minste tien punten. Oost geeft na 4♦ geen overwaarde aan. Naar het oordeel van de wedstrijdleader is voor west "pas" een alternatief geworden (art. 73F1). De wedstrijdleader wijzigde de score dan ook in 4♥ +2.

Tegen deze beslissing gingen OW in protest. West stelde dat hij om de hartenfit vast te stellen 4♦ moest bieden. Hij stelde ook dat hij al wist dat oost 4♥ zou gaan bieden, omdat hij zelf de schoppencontroles had. West merkte nog op dat hij misschien handiger 4♠ had kunnen bieden om een klaverencue bij partner te kunnen horen, maar dat zijn hand altijd een slempoging waard is. De PK heeft overwogen dat:

- het onbetwist is dat oost door zijn denkpauze een ongeoorloofde inlichting heeft verstrekt waarvan west in het verdere bieden geen gebruik mag maken;
- de denkpauze de suggestie inhoudt dat oost overwaarde heeft voor zijn eerdere 2♥-bod;
- west daarom, nadat hij zijn sterke hand al met 4♦ heeft aangegeven, niet voldoende waarden heeft om alsnog een slemonderzoek te doen omdat "pas" nu een redelijk alternatief is.

De Protest Commissie heeft besloten:

- de beslissing van de wedstrijdleader te bekrachtigen;
- het protestgeld niet te retourneren.

Toelichting bij 02-40:

Dit besluit behoeft verder weinig toelichting. Laat ik zeggen dat de commissie de acties van west volstrekt onaanvaardbaar vond. Het was zeker geen borderline beslissing. Geef oost wat hij biedt: xx ABxxx Bxx Axx en probeer 6♥ te maken. Dit zijn ook de protesten waarvoor de vraag aan de orde komt of alleen het inhouden van het protestgeld wel voldoende straf is. Het zou bridgepunten moeten kosten.

Praktijkexamen Wedstrijdleader

door Sytze Sietsma

Op 22 september en 26 oktober 2002 werd in Utrecht het praktijkexamen voor de wedstrijdleadersopleiding gehouden. Voor degenen die in een grijs verleden de opleiding gevolgd hebben: enkele jaren geleden heeft het praktijkexamen het mondeling vervangen. Bij het mondeling kon je de pech hebben dat één van de twee aanwezigen je niet lag, of juist wel, en dat beïnvloedde het resultaat nogal. Bij het praktijkexamen zijn er zestien examinatoren. Persoonlijke voorkeuren en antipathieën hou-

den elkaar waarschijnlijk in evenwicht. Bovendien geeft het praktijkexamen volgens ons, de examencommissie wedstrijdleadersopleidingen, een beter beeld van de kennis en de vaardigheden van de kandidaat. Vooral het laatste: de vaardigheden. Op het schriftelijke examen en ook op het oude mondeling kan een kandidaat laten zien over welke kennis hij of zij beschikt. Van een wedstrijdleader wordt echter meer verwacht. Een wedstrijdleader

moet ook de vaardigheid bezitten om die kennis in praktijk te brengen.

Op de dag van het examen worden de kandidaten uitgenodigd op het zalencentrum van de bond. In groepjes worden er dan live arbitrages gedaan. Een groepje neemt plaats buiten één van de zalen en wordt één voor één naar binnen geroepen om een live arbitrage te doen. Als alle leden van een groepje geweest zijn, wisselen de groepen kandidaten van zaal en beginnen we weer van voren af aan met kandidaat één. Aan het einde van de dag hebben alle kandidaten zes identieke problemen gehad. De live arbitrages worden beoordeeld door de vier spelers aan tafel en met veel optellen en delen komt er dan een eindcijfer uit. De spelers/examinatoren worden gezocht onder (ex)-bondsarbiters, RKL's en DKL's.

Dit jaar was er weer iets nieuws. De stageverslagen moesten allemaal voor het examen ingeleverd zijn. Dat heeft twee voordelen. Om te beginnen is Nancy de Boer nog steeds bezig uit te zoeken welke mensen nog stages moeten inleveren van jaren en jaren geleden en mogen de examencommissie en de Weko gaan besluiten wat te doen met iemand die tien jaar geleden het examen gehaald heeft, maar zijn of haar stages nog niet heeft ingeleverd. Van de lijst gediplomeerde wedstrijdleiders halen? Ook als die iemand al vele jaren tot ieders tevredenheid DKL is? Of iedereen een diploma sturen, ook als iemand nog nooit een serieuze wedstrijd geleid heeft? Of proberen er een criterium tussenin te vinden waar we vast en zeker veel terechte kritiek op gaan krijgen? Een ander voordeel is, dat aan het einde van de praktijkdag de hele opleidingscyclus afgerond is. Er is dan meteen bekend wie het gehaald heeft en wie niet. De nieuwe wedstrijdleiders krijgen meteen hun diploma uitgereikt en we nemen er nog een drankje bij.

Voor iedere groep spelers/examinatoren waren er problemen voorbereid. De examencommissie had de problemen vastgesteld, de borden waren gedupliceerd, er waren speeltafels ingericht en er was een verhaal gemaakt waarin stond wat de bedoeling was. Noem het een kort draaiboek van het probleem. Onderaan het draaiboek staat de oplossing vermeld. Aan het einde van de dag kregen alle kandidaten en spelers/examinatoren een overzicht van

alle zes de problemen. Omdat er twee praktijkdagen waren staan hieronder twaalf problemen. Ik zal niet alle twaalf problemen nog een keer gaan bespreken, maar een aantal dingen viel mij in de praktijkdagen toch wel op.

Om te beginnen hadden we een tactische fout gemaakt in de organisatie. Het examen bestaat uit een paar vragen, daarna komt de lunch en dan komen er weer een paar vragen. Bij het maken van de vragen waren we ervan uitgegaan dat er voor de lunch vier vragen behandeld zouden worden en na de lunch twee. Dus maak je eerst vier vragen waarbij de groepjes alle 16 speler/examinatoren zien en na de lunch maak je twee vragen die door twee groepen tegelijk behandeld worden. Om de kandidaten op hun gemak te stellen, zijn de vragen voor de lunch wat makkelijker en de iets moeilijker vragen komen na de lunch. Helaas viel de lunch na twee vragen en dat was niet terug te draaien. Om napraten over de problemen te voorkomen zijn daarom de vragen 5 en 6 voor de lunch behandeld en dat was wel schrikken voor de kandidaten. Iets om te onthouden voor de volgende keer.

Daarnaast viel het mij op dat de kandidaten niet goed in de gaten hadden dat het om een rollenspel ging. De kandidaat acteert de wedstrijdler, de examinatoren acteren dat ze speler zijn. Dat betekent dat van de kandidaat verwacht wordt, dat hij of zij het probleem aanpakt op de wijze, waarop hij of zij dat ook hoort te doen tijdens een wedstrijd of toernooi. Op de cursus worden er ook wel live arbitrages gedaan (hoop ik) en dan ontstaat er vaak een gemoedelijke sfeer. Iedereen bemoeit zich er tegenaan en de wedstrijdler is vooral bezig met het probleem. De zaken er omheen, zoals de bejegening van de spelers, de wijze waarop de informatie wordt verzameld en nog een paar zaken schieten er op de cursus nog wel eens bij in. Tijdens het examen mag dit er niet bij inschieten: dan vormen die elementen juist een onderdeel van de beoordeling. Bezit de kandidaat de vaardigheid om deze elementen in een praktijksituatie op een juiste manier af te handelen?

In beide examens was er bijvoorbeeld een probleem met bieden na een denkpauze van de partner. Op beide dagen samen zagen maar enkele kandidaten kans om het biedver-

loop op te schrijven. Ik hoop dat de kandidaten dit nalieten omdat ze het probleem aan tafel wilden oplossen omdat het tenslotte maar een live arbitrage was en geen echt toernooi. Van sommigen hoorde ik na afloop dat dit het geval was. Ik ben echter bang dat vele kandidaten het ook in de praktijk niet goed zullen doen. De juiste procedure is ook tijdens een live arbitrage dat de kandidaat het biedverloop opschrijft en, als er geen spelverdelingen zijn, de handverdeling noteert. Een kandidaat die zo ver komt, krijgt dan biedverloop en spelverdeling op papier aangereikt van één van de speler/examinatoren. Dat vrijwel geen enkele kandidaat zijn of haar opschrijfboekje uit de zak pakte was een grote teleurstelling voor me. Ik had gehoopt dat we iedereen toch een betere instructie hadden gegeven.

Bij mij zelf aan tafel was er ook nog een kandidaat die mijn partner en mij aansprak met Cees en Sytze en de tegenstanders met mijnheer Oost en mijnheer West. Een uitstekende manier om twijfel te zaaien aan je onpartijdigheid. Ook hier heeft iemand waarschijnlijk niet goed in de gaten gehad dat het een rollenspel betreft.

Tijdens deze twee examens bleek wel weer welk soort problemen voor de wedstrijdleader de meeste problemen geeft. Dat zijn de zogeheten meertrapsraketten en daar bedoelen we het volgende mee. De wedstrijdleader wordt aan tafel geroepen voor een probleem. Uit het probleem volgt een volgend probleem en daarna moet de wedstrijdleader ook nog opletten bij de afhandeling dat er iets aan het einde correct gebeurt. Neem nu een simpele bieding voor de beurt. Eerst mag de wedstrijdleader aan de LT uitleggen welke keuzes er zijn, daarna komt hij bij de overtreder, daarna komt hij bij de partner en ten slotte komt hij bij de voorspeelstraf. Het kost de gemiddelde wedstrijdleader veel moeite om bij iedere stap volledig geconcentreerd te blijven. Dat is iets wat me ook in de praktijk opvalt. Veel wedstrijdleaders doen de kern van de zaak wel goed, maar de koppen en staarten schieten er bij in. Een kopprobleem: bij een uitkomst voor de beurt vergeten ze te vragen of misschien de vermoedelijke leider of blinde gezegd heeft dat de verkeerde speler mag uitkomen. Of bij een correctie van een uitleg met een dichte uitkomst op tafel geven ze speler van de niet

overtredende partij niet de kans de laatste pas (of doublet) terug te nemen. Een staartprobleem: de wedstrijdleader vergeet de correcte voorspeelstraf toe te passen.

Wat de meeste kandidaten wel goed deden, was het aanbieden van de mogelijkheden. In de toernooipraktijk zie je vaak dat de wedstrijdleader in voorkomende gevallen de LT aankijkt en zegt 'u kunt het accepteren'. Dan hoop je natuurlijk dat de LT 'ja' zegt, dan ben je ervan af. De wedstrijdleader hoort echter de gevolgen van zowel ja als nee meteen op te noemen (artikel 10C1). Dit deden de kandidaten heel goed. Als de LT kon accepteren, hoefde die niet eens vaak de kandidaat aan te sporen om het hele verhaal uit de doeken te doen. Blijkbaar wordt dit tijdens de live arbitrages er goed ingehamerd. Dan zit er zo'n vervelende cursusleider, die nooit tevreden is met de kans om iets te accepteren.

Nog een probleem. De bedoeling is dat alle kandidaten precies hetzelfde probleem voorgeschoteld krijgen. De spelers/examinatoren horen dus niet naar aanleiding van een behandeling van het geval, het geval te gaan wijzigen. Dat is bijna steeds goed gegaan op één probleem na. Eén van de kandidaten had goed in de gaten wat er aan de hand was en wat er ging gebeuren. Door het enthousiasme van de kandidaat raakte een speler/examinator bijna geblesseerd. De mensen aan tafel hebben toen maar even overlegd hoe het probleem de volgende keer veroorzaakt moest worden, zonder het risico te lopen van een echte blessure.

Ten slotte: de problemen zijn niet allemaal precies de problemen die de examencommissie had voorbereid. Bij het uitvoeren op de praktijkdag zelf komen er altijd details naar voren, waardoor de speler/examinatoren een probleem iets moeten wijzigen. Een voorbeeld is het claimprobleem. Er was eerst gedacht dat het spel bij goed spel haalbaar was, maar door een onhandige volgorde van de kaarten had de leider zichzelf al down gespeeld. De prutser in casu was ik zelf, ik had een andere volgorde van de kaarten moeten verzinnen waarbij ik de communicatie niet stuk maakte.

En dan de problemen, als eerste de zes problemen van september en vervolgens de zes problemen van oktober.

Opgave 1

Spel 1	♠ 10943			
N / –	♥ B108			
	♦ V842			
	♣ B4			
♠ 75		N		♠ HV62
♥ 542		W	O	♥ AH63
♦ A6				♦ HB93
♣ H109863		Z		♣ 5
	♠ AB8			
	♥ V97			
	♦ 1075			
	♣ AV72			

West speelt 3♣ en noord komt uit met ♠ 10. De leider laat in oost de ♠ V leggen en zuid neemt de eerste slag met ♠ A. Zuid speelt ♠ 8 na en de leider troeft in met ♣ 3. Noord speelt ♠ 3 bij en in de blinde wordt ♠ 6 gelegd. Dan vraagt de blinde of de leider soms verzaakt heeft en de leider geeft dit toe. Arbitrage!

Oplossing: zonder verdere heisa is de vraag toegestaan (art. 61B). De verzaking is nog niet voldongen en moet hersteld worden (art. 63). De leider moet alsnog met een schoppen bekenen (art. 61B) en ♠ 7 wordt geen strafkaart (art. 48A). Noord mag alsnog een andere kaart spelen en als hij dat doet, maar alleen dan, mag de leider ook een andere kaart in de blinde spelen (art. 62C).

Opgave 2

Spel 2	♠ H84			
O / NZ	♥ 42			
	♦ VB98			
	♣ V754			
♠ B6		N		♠ 975
♥ HB53		W	O	♥ A1076
♦ 7432				♦ AH10
♣ B62		Z		♣ H83
	♠ AV1032			
	♥ V98			
	♦ 65			
	♣ A109			

Het biedverloop gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
	pas		

Oost roept de wedstrijdleader, omdat noord niet mag openen.

Artikel 29A en 30A. Oost mag accepteren en als oost niet accepteert moet noord bij zijn eerste bidbeurt passen.

Oost accepteert niet en het biedverloop begint opnieuw

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	1♥	1♠
2♥	2♠		

Oost roept weer de wedstrijdleader. Hij meende begrepen te hebben, dat noord deze bidbeurt moest passen. (Als de wedstrijdleader erbij blijft tot het biedverloop afgelopen is, dan hoop ik dat noord kans ziet snel genoeg het 2♠ bod uit de bidbak te halen. Misschien is het handig om een acteur op noord te zetten met voldoende vingervlugheid)

Artikel 37. 2♠ kan niet geaccepteerd worden en moet geannuleerd worden. Noord en zuid moeten beiden dit spel verder passen.

Artikel 26. De eerste keer dat zuid moet voorstellen, kan de leider schoppen verbieden dan wel gebieden.

Het gebod geldt één slag, het verbod geldt zolang hij aan slag blijft.

Opgave 3

Spel 3	♠ B98643			
Z / OW	♥ –			
	♦ VB2			
	♣ HB97			
♠ HV2		N		♠ 7
♥ H85		W	O	♥ B962
♦ 1097				♦ H8643
♣ V1032		Z		♣ A85
	♠ A105			
	♥ AV10743			
	♦ A5			
	♣ 64			

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	–	1♥
pas	1♠	pas	2♥
pas	2♠	pas	3♠
pas	pas		

Terwijl oost nog nadent over zijn volgende bieding, roept noord de wedstrijdleader. Hij geeft aan ontevreden te zijn over zijn laatste pas en iets anders te willen bieden (4♠).

Oplossing: dat kan (art. 25B). Als hij iets anders biedt en oost accepteert, dan gaat het bieden door. Als hij iets anders biedt en er wordt niet geaccepteerd, dan kan noord weer kiezen: biedt hij zijn oorspronkelijke pas, dan moet de partner eenmaal passen (onzin, het biedverloop is afgelopen), biedt hij iets anders (inclusief pas of de niet geaccepteerde verbetering) dan gaat het spel regulier door. OW krijgen de behaalde score en NZ of de behaalde score of gemiddelde min, net wat het slechtste is. Noord besluit alsnog 4♠ te bieden en dat wordt het eindcontract. Hij haalt 4♠ precies.

De scorekaart van spel 3 ziet er na afloop als volgt uit (zie onder) De paren waar het aan deze tafel om gaat zijn 8 (NZ) en 3 (OW).

Nederlandse Bridge Bond

Pr nr	Datum:		Groep:		Spelnr. 3		
	Contract		Res	Score		MP'	MP
	NZ	OW		NZ	OW		
1	3♠	-2-	+1	+170		2	
2		-1-			-170	4	
3		-8-			-420	2	
4	-5-			+500		6	
5	-4-	2♦!	-2		-500	0	
6	3♠	-7-	C	+140		0	
7		-6-			-140	6	
8	4^a	-3-	C	+420		4	2,4

Opgave 4

Spel 4

W / Allen

♠ H94
♥ 643
♦ HV7
♣ A1042

♠ 1062
♥ B982
♦ 5432
♣ 75

W N O
Z

♠ AB87
♥ HV7
♦ AB10
♣ B86

♠ V53
♥ A105
♦ 986
♣ HV93

West

Noord

Oost

Zuid

pas

pas

pas

Terwijl oost nog nadent over een opening, past zuid al. De wedstrijdleader wordt geroepen. Als artikel 30 correct wordt uitgelegd, zal west accepteren en passen. Daarna komt artikel 34 en nu past oost ook. Het spel wordt een rondpas.

Zuid wil dan even de kaarten zien en maakt een opmerking over de tweede pas van west: wel een erg makkelijke manier om te vertellen dat je helemaal niets hebt. Blijkbaar is die boodschap ook bij oost overgekomen.

Oplossing: nadat 30 is toegepast wordt ook 34 toegepast en tenslotte is oosts handelen gebaseerd op 16 aanhef en dus ook toegestaan.

Opgave 5

Spel 5

NZ / NZ

♠ 2
♥ 1084
♦ AV8762
♣ A53

♠ V963
♥ A65
♦ 5
♣ V10764

W N O
Z

♠ H4
♥ VB9
♦ B10943
♣ HB2

♠ AB10875
♥ H732
♦ H
♣ 98

Zuid is leider in 2♠. West komt uit met ♣4 en de leider neemt in de blinde met ♣A. Zuid speelt een kleine schoppen naar ♠A waarop

iedereen bekend. Zuid speelt ♠ 10 na. Terwijl west nog denkt, gaat de hand van de blinde naar ♦ 2, terwijl hij de leider vragend aankijkt. De leider knikt even en de blinde pakt ♦ 2. Daarop speelt oost ♠ H. Zuid roept nu de wedstrijdleider.

Oplossing: artikel 57C geeft aan dat dit straffe-loos is. Weliswaar heeft oost gespeeld voor zijn partner speelde, maar leider en blinde hadden in samenwerking al een kaart gespeeld in de blinde.

Opgave 6

Spel 6

O / OW

♠ V987
♥ HV2
♦ B75
♣ 954

♠ A5
♥ 1053
♦ H862
♣ A872

W N
O
Z

♠ H3
♥ A984
♦ V103
♣ B1063

♠ B10642
♥ B76
♦ A94
♣ HV

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	pas	1♠
pas	2♠	...pas	pas
2SA	pas	3♣	pas
pas	pas		

Als west, na de denkpaauze, nog 2SA biedt, roept noord arbiter om zich zijn rechten voor te behouden. De denkpaauze wordt toegegeven. 2SA wordt gealtereerd en uitgelegd als in ieder geval twee vierkaarten laag. Uiteindelijk maakt oost 3♣ precies contract. Noord maakt bezwaar tegen het bieden van OW en vraagt de wedstrijdleider om een beslissing.

Oplossing: Nee, deze 2SA komt niet door de keuring (na de ongeoorloofde informatie is er een redelijk alternatief, art 16). Omdat 2♠ maar één down gaat en NZ niets te verwijten valt is voldaan aan de drie eisen van art 73F1. De score gaat terug naar 2♠ -1.

Terzijde: de arbitrage zelf is niet echt moeilijk. Waar het vooral om gaat is of de kandidaat de procedure aan tafel correct beheerst. Voor de

kandidaten is er weliswaar een formulier met biedverloop en spelverdeling erop, maar laat ze eerst maar bekijken of ze dat zelf kunnen uitzoeken.

De problemen van oktober

Opmerking: spellen verzinnen 'uit het niets' is meer werk dan een oude verdeling pakken. Ditmaal waren een aantal spellen uit Aziatische kampioenschappen aan de beurt die stonden in het Daily Bulletin van Montreal. Soms zijn wel een paar kaarten verwisseld.

Opgave 1

Spel 1

N / –

♠ V2
♥ V6
♦ AV973
♣ A976

♠ B3
♥ AH942
♦ 10862
♣ 82

W N
Z C

♠ AH1098765
♥ B107
♦ –
♣ B5

♠ 4
♥ 853
♦ HB54
♣ HV1043

Oost is leider in 5♠. Zuid komt uit met ♣H, die noord overneemt met de aas. Noord speelt een kleine klaveren na voor de vrouw van zuid. Zuid speelt klaver tien na die west introeft met de boer, noord troeft over met de vrouw en de slag wordt uiteindelijk gemaakt door oost met troefaas. Zuid weet gelukkig dat hij maar beter zijn mond kan houden in de hoop dat oost verzaakt heeft. Oost haalt met de heer de troeven en speelt harten naar de aas. Daarna troeft hij een ruiten in. Op dat moment ontdekt noord zijn verzaking en hij roept de wedstrijdleider.

Artikel 63A, de verzaking is voldongen en mag dus (artikel 63C) niet hersteld worden. Omdat de overtreder de slag niet gemaakt heeft, is de twee slagenstraf alleen van toepassing als noord nog een slag maakt met een klaveren. Leider en tegenspelers hebben op dit moment recht op die informatie.

Bij het doorspelen: oost slaat de harten en staat geen slag meer af. Er is dus geen straf.

Opgave 2

Spel 2

O / NZ

♠ B					
♥ B65					
♦ AH865					
♣ V964					
♠ H97		N		♠ V862	
♥ AHV42				♥ 10983	
♦ B10974	W		O	♦ V2	
♣ –		Z		♣ HB2	
				♠ A10543	
				♥ 7	
				♦ 3	
				♣ A108753	

Zuid is leider geworden in 5♣ en west komt uit met ♥H. West komt ♥V na die zuid introeft met ♣8. West heeft niets in de gaten en speelt ♥A na en zuid roept de wedstrijdleader.

Artikel 47E, 53, 56 en 50D. Zuid kan accepteren en dan is ♥A de gespeelde kaart. Zuid hoeft niet te accepteren en dan wordt ♥A een grote strafkaart. Die strafkaart moet dan zo snel mogelijk gespeeld worden en als oost eerder aan slag komt er voorspeelstraffen volgen.

Opgave 3

Spel 3

Z / OW

♠ 63					
♥ AB852					
♦ B2					
♣ AH98					
♠ 852		N		♠ A1097	
♥ V10				♥ 974	
♦ A109876	W		O	♦ 5	
♣ 75		Z		♣ V10642	
				♠ HVB4	
				♥ H63	
				♦ HV43	
				♣ B3	

Terwijl de kaarten uit het bord gehaald worden, laat zuid twee kaarten open op tafel vallen. Dat zijn ♣3 en ♦4. Daarop roept oost de wedstrijdleader.

Artikel 24 Aanhef en lid C. De kaarten blijven met de beeldzijde naar boven op tafel liggen zolang het bieden niet beëindigd is. Is zuid daarna leider of blinde geworden, dan worden de kaarten opgenomen. Is zuid daarna tegen-

speler, dan worden de kaarten allebei grote strafkaarten. Daarnaast moet partner noord op dit spel één keer passen en wel bij zijn eerste beurt om te bieden.

Het biedverloop gaat dan:

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	–	3SA
pas	pas	pas	

De gevallen kaarten kunnen opgenomen worden en zuid is leider. Hij maakt 3SA. Mocht er tijd zijn, dan kan iemand nog vragen wat er gebeurt als bij het nevenpaar 4♥ is down gegaan. Niets, zuid heeft dan gewoon geluk. (Hoe 4♥ down gaat staat in het Montreal Daily Bulletin, de verdediging van L.H. Chin uit Hong Kong is inderdaad een artikel waard).

Opgave 4

Spel 4

W / Allen

♠ AV5					
♥ 5					
♦ V1052					
♣ A8543					
♠ HB42		N		♠ 10987	
♥ AHB32				♥ 6	
♦ 93	W		O	♦ AHB874	
♣ B6		Z		♣ V9	
				♠ 63	
				♥ V109874	
				♦ 6	
				♣ H1072	

Het biedverloop gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
	1♣		

Daarna roept oost de wedstrijdleader, omdat noord helemaal niet aan de beurt was.

Artikel 29A, 29C en 31A. Is 1♣ echt? Ja, want het belooft minimaal een driekaart (gegeven). Dan zijn er de volgende mogelijkheden. Oost kan accepteren en het bieden kan straffeloos doorgaan. Als oost niet accepteert en west past, dan moet noord 1♣ bieden en het biedverloop kan straffeloos doorgaan. Als oost niet accepteert en west past niet, dan kan noord kiezen. Een willekeurige hoeveelheid echte klaveren bieden, waarna zijn partner éénmaal

moet passen of een andere bieding doen, waarna zijn partner verder moet passen. Biedt noord in het reglementaire biedverloop geen klaveren meer en wordt oost of west leider, dan kan er een voorspeelstraf voor zuid volgen.

Oost accepteert niet en het biedverloop gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
1♥			

De wedstrijdleader mag de afhandeling van artikel 31A nu verder begeleiden.

Opgave 5

Spel 5

N / NZ

♠ H10
♥ 43
♦ V754
♣ HB752

♠ B7632
♥ B1092
♦ 10963
♣ –

W N O
Z

♠ V84
♥ 865
♦ A2
♣ 109843

♠ A95
♥ AHV7
♦ HB8
♣ AV6

West	Noord	Oost	Zuid
–	pas	pas	2♦*
pas	2♥	pas	2SA
pas	6SA	pas	pas
pas			

2♦ is multi en 2SA belooft 23-24. Zuid is leider geworden in 6SA en west komt uit met ♥B. Zuid neemt met de vrouw en speelt ♦8 naar de vrouw, die oost neemt met de aas. Oost speelt ♥6 na en zuid neemt met de heer. Zuid vouwt nu zijn kaarten open en zegt "ik maak vijf klaverenslagen, twee ruitens, twee schoppens en drie harten, in totaal twaalf slagen en dus contract." Oost protesteert: zuid maakt vast geen vijf klaverenslagen, omdat de kleur niet loopt. Als de wedstrijdleader aan tafel komt, geeft zuid toe dat hij slordig was, maar dat maakt niet uit. Als hij alle hoge zwarte kaarten incasseert, komt west vanzelf in een rodekleurendwang. Uit het biedverloop kan de leider nauwelijks informatie halen: oost en west hebben alleen maar gepast.

Art. 70, betwiste claim. Overigens is er geen sprake van een rodekleurendwang niet.

Belangrijk bij deze arbitrage is ook de procedure. Omdat OW tijdens het bieden alleen maar gepast hebben, hoeft de wedstrijdleader het biedverloop niet op te schrijven. Hij hoort wel het spelverloop te weten tot het moment van de claim. (In dit geval is er bijvoorbeeld een suggestie dat de lange hartens achter de leider zitten. Daarom zal een leider misschien niet spelen op een dubbele dwang met schoppens als middenkleur.) Ikzelf (Sytze Sietsma) doe het altijd als volgt: ik laat de gespeelde kaarten open in het bord stoppen en de nog niet gespeelde kaarten dicht. Daarna kan ik een correct schriftelijk verslag maken, waarna ik vanaf papier arbitreer. Dat is ook wel zo prettig als het tot een protest komt.

Opgave 6

Spel 6

O / OW

♠ 86
♥ H10983
♦ HB64
♣ 65

♠ A743
♥ B742
♦ AV83
♣ 4

W N O
Z

♠ B109
♥ AV
♦ 1075
♣ AB1032

♠ HV52
♥ 65
♦ 92
♣ HV987

Het biedverloop gaat:

West	Noord	Oost	Zuid
–	–	1SA*	pas
2♣	pas	2♦	pas
...2SA	pas	3SA	pas
pas	pas		

1SA belooft 12-14.

Na het biedverloop roept noord de wedstrijdleader. Hij vraagt de wedstrijdleader er kennis van te nemen, dat west lang (meer dan een minuut) heeft nagedacht alvorens 2SA te bieden en dat oost daar wellicht gebruik van heeft gemaakt. Volgens oost was de denkpauze maximaal tien seconden.

Als de wedstrijdleider laat doorspelen komt zuid uit met ♣7 en wordt 3SA gemaakt. Daarna roept noord nogmaals de wedstrijdleider. In het spelverloop is niets bijzonders gebeurd in de verdediging. Hoe je het spel maakt kun je nalezen in een Montreal Daily Bulletin. De leider was Patrick Lui van Hong Kong, die 3SA bood zonder extra informatie van de partner.

Oost heeft geen hand om een invite aan te nemen na een ongeoorloofde informatie van

partner. Weliswaar mooie tieners, maar toch maar een minimum aantal punten. Daarom gaat de score terug naar 2SA. Plus één mag en contract ook, want in 2SA hoef je niet zo nodig negen slagen te maken.

Terzijde: de arbitrage zelf is niet echt moeilijk. Waar het vooral om gaat is of de kandidaat de procedure aan tafel correct beheerst.

Spelregels in 2005

door Ton Kooijman

Er is een jaar geleden een commissie benoemd (waar ik deel van uitmaak) die als taak heeft gekregen voorstellen te doen voor een nieuwe set van spelregels die in 2005 of daar in de buurt van kracht moeten worden. Daarvoor is achter de verschillende bureaus al het nodige werk verzet en de commissie is na de wereldkampioenschappen in Montreal nog twee dagen gebleven om een aantal ideeën te bespreken. Dat heeft geleid tot voorstellen die onlangs naar alle landen zijn gestuurd met het verzoek indien gewenst daarop te reageren. Dat gebeurt allemaal nogal feodaal, want het is niet de bedoeling dat landen rechtstreeks reageren naar deze commissie. Dat moeten ze naar hun eigen zonale organisatie doen (in ons geval dus de Europese Bridge League) en die moet dan weer zorgen voor een gebundelde reactie naar onze commissie. Het is ook niet de bedoeling dat individuele reacties naar de commissie worden gestuurd. Mij lijkt dit allemaal overdreven. Misschien wel efficiënt, als je niet teveel reacties wilt ontvangen, maar niet effectief, als je überhaupt reacties wilt ontvangen. Misschien lukt het me de oudjes daarvan nog te overtuigen, en misschien heb ik het wel helemaal mis en werkt deze procedure uitstekend.

Laat me wat over de voorstellen vertellen. Maar u weet nu dat u voorzichtig moet zijn met reacties (onzin natuurlijk, stuurt u me maar wat u wilt).

Het ziet ernaar uit dat de volgorde van de spelregels wel eens aardig op de schop kan gaan. Ik zelf heb geprobeerd dat te voorkomen omdat het een ramp is om die jarenlange ervaring, waarbij iedereen precies wist waar te

zoeken, nutteloos te maken. Maar aan de andere kant kan zo'n volgorde natuurlijk ook niet heilig zijn. Als er dus dwingende redenen zijn om te veranderen ontkomen we daar niet aan. Maar het moet wel echt nodig zijn.

Er komen wat nieuwe definities bij en we moeten ook sommige definities herzien. Er is een poging gedaan om een omschrijving te geven van een kunstmatige bieding, die wat lijkt op de huidige definitie van een conventie. Met die definitie hebben we al tientallen jaren problemen dus het is zeer gewenst iets beters te verzinnen. Het komt erop neer dat een bieding die niet inhoudt het gebodene ook te willen (tegen)spelen kunstmatig is.

Ook het begrip 'onopzettelijk' is nu omschreven, maar ernaar kijkend heeft de Weko al vastgesteld dat daar wel wat aan mankeert. Er wordt namelijk gezegd dat een speler dan iets doet terwijl hij met zijn gedachten ergens anders is. Maar als je dan met biedkaarten bezig bent en de 2♠-kaart meekomt als je 2♥ wilt bieden zou dat niet onopzettelijk zijn, want je zit met je gedachten niet ergens anders, terwijl dat nu juist de grootste bron voor onopzettelijke biedingen is. Opnieuw dus.

We hebben twee voorstellen voor de onvoldoende bieding (huidig artikel 27) gemaakt. Het eerste is een verbetering van het huidige door een nauwkeuriger woordgebruik. Dat is bij een heleboel van de voorstellen het geval. Het tweede is tamelijk revolutionair. We houden de mogelijkheid dat het onvoldoende bod geaccepteerd wordt. Als dat niet het geval is mag de speler elke bieding doen die hij wil, zonder straf. De onvoldoende teruggetrokken

bieding is ongeoorloofde informatie voor de partner. Wel blijft artikel 26 van kracht. We zijn dus (nog) niet zo dapper geweest om ook de voorspelstraffen te schrappen en dat over dezelfde boeg te gooien: ongeoorloofde informatie voor de partner en verder niet. Dit laatste is makkelijk gezegd, maar alle ervaren wedstrijdleiders weten dat het een bron van problemen oplevert, met allemaal beoordelingskwesties. Dat moet dus de afweging worden. Gaan we op de toer van veel meer beoordelingskwesties waarbij de WL moet nagaan of er redelijke alternatieven waren voor de gesuggereerde actie of houden we het op automatische straffen, waardoor het beoordelen geminimaliseerd wordt. Dat is een interessante afweging, waarbij ook het niveau van de spelers en de wedstrijdleiding een rol speelt. Op topniveau, met toparbiters, kunnen die afwegingen nog wel redelijk gemaakt worden, maar op de clubs gaat dat heel wat lastiger. En eerlijk gezegd heb ik zelf nog wel wat moeite met het tamelijk willekeurig karakter van deze benadering. Want waarom zou je de automatische straffen wel schrappen bij het onvoldoende bod, maar niet bij andere onreglementaire biedingen? De straffen bij een bod voor de beurt kunnen behoorlijk zwaar zijn. Ik zie niet in waarom we in dat geval niet zouden toestaan de bieding gewoon terug te nemen (als de LT deze niet accepteert) en alleen te bepalen dat er sprake is van ongeoorloofde informatie. Maar die meer algemene benadering maakt de taak van de WL er niet eenvoudiger op, het aantal beoordelingskwesties stijgt aanzienlijk.

Ook bij de verzakingen hebben we een tamelijk radicaal voorstel. Het algemeen gevoelen is dat de straf voor een verzaking aan de hoge kant is, het kan twee slagen kosten zonder dat de verzaking een extra slag heeft opgeleverd. Een tweede probleem is dat de arbiters er steeds weer in slagen om artikel 64A verkeerd toe te passen. Leest u het artikel in het decembernummer van Bridge over verzaken er maar op na. Blijkbaar is het allemaal gewoon te moeilijk. Dus is nu het voorstel om de straf op één slag te zetten. Als de verzakende partij nog ten minste één slag krijgt vanaf de slag waarin verzaakt werd, gaat er één slag naar de tegenstanders. En natuurlijk blijft artikel 64C gehandhaafd, zodat het mogelijk is meer

slagen over te dragen als de verzaking meer dan één slag heeft opgeleverd.

Het zal niet verbazen dat we opnieuw verzoeken hebben gekregen om geen strafslagen te geven als de straf voor de verzaking als resultaat heeft dat een onmogelijk te maken contract nu toch als gemaakt geschreven moet worden. Het bekendste voorbeeld is het spelen van een groot slem met troefaas buiten boord. Als die slag pas wordt gemaakt nadat verzaakt is gaat die slag naar de andere kant. Daar hebben we niets aan gedaan. Het is een haast onmogelijk criterium. Want neem nu 7SA met een aas missend. Dat is in het ene geval wel en dan weer niet te maken, het hangt mogelijk ook af van de uitkomst: kun je wel direct het aas op tafel leggen of niet? En eerlijk gezegd vind ik het vreemd om alleen troef aas in een groot slem, of troef AHVB in 4♠ als uitzonderingen te gaan benoemen. Ik vind dat moeilijk uit te leggen. Je zit al snel op het spoor van helemaal geen strafslagen meer toekennen en (alweer) de WL laten beoordelen hoeveel slagen er zonder verzaking zouden zijn gemaakt.

Daarover nadenkend kom je bij zo'n benadering tot de conclusie dat de WL naast zijn spelregelboekje een laptop nodig heeft met een goed analyseprogramma dat hem kan helpen om de par-score van een spel te bepalen. Of de meest neutrale score met als input de slagen die al op reglementaire wijze gespeeld zijn. Met ingooien en dubbele squeezes die aan tafel nooit gevonden zouden zijn. Het zal duidelijk zijn dat ik geen voorstander ben van die benadering. Laten we het maar op één vaste slag houden, ook als er een op het oog idioot resultaat tevoorschijn komt.

Misschien heeft u gevolgd wat er in Maastricht gebeurd is met een claim. Op de laatste pagina van deze Wekowitz staat een prachtig gedicht van David Burn, speler van Engeland, die als partner bij die claim betrokken was. Een speler claimde toen er een dubbele dwang was ontstaan. De tegenstanders zagen het niet zo gauw en vroegen hem om door te spelen. Toen maakte hij een fout en verloor een slag. De arbiter werd er bij geroepen en die verklaarde het spelen na de claim ongelukkig. Vervolgens moest het resultaat op het spel bepaald worden en omdat de leider de

dubbele claim had aangekondigd en deze er ook echt inzat, kreeg hij het contract alsnog toegekend. Ik vond dat toen al dwaas en nog steeds. Naar mijn mening kun je met artikel 70A, waarin staat dat in geval van twijfel de claim niet wordt toegekend, bepalen dat de leider in een dubbele claim het verkeerd kan doen. Maar blijkbaar is dat niet duidelijk genoeg, dus moesten we daar ook naar kijken. Vooralsnog zijn we daar naar mijn mening niet goed in geslaagd. Zelf had ik even het idee dat we zouden kunnen zeggen dat een claim niet mag afhangen van het spelen van een bepaalde kaart door de tegenstanders in de nog resterende slagen. Daar zou je deze claim mee hebben opgelost. Maar dan mag je ook niet meer snijden, terwijl je zeker weet dat de heer goed zit. Jaap van der Neut, lid van de PK, kwam onlangs met een goede suggestie.

Een claim mag alleen gedaan worden als het hooguit een eenvoudige positie in één kleur betreft. Dan is de claim op een squeeze dus uitgesloten. We houden bij deze formulering nog wel het begrip 'eenvoudig' over, maar dat lijkt onvermijdelijk. Het is simpelweg niet mogelijk om alles exact eenduidig te benoemen. Daarvoor is het spel te ingewikkeld. Gelukkig maar, want dat maakt het ook de moeite waard.

Ik zal proberen u de komende afleveringen van de Wekowitz op de hoogte te houden van de verdere voortgang. Die gaat niet erg snel, want eerst is nu het woord aan landen en werelddelen om commentaar te leveren. Maar u weet het, als u iets nuttigs denkt te hebben kunt u me altijd bereiken.

De Muiderberg en de regeling BSC *door Frans Lejeune*

Uit vragen en reacties die de Weko uit het land ontvangen heeft, is ons gebleken dat er onduidelijkheid bestaat over wat wel en niet mag met conventies, waarbij met name de Muiderberg regelmatig genoemd wordt (het geldt mutatis mutandis voor zeer veel andere conventies ook, maar we beperken ons in dit artikel even tot de Muiderberg). Deze onduidelijkheid is er niet alleen bij spelers, maar ook bij veel wedstrijdleiders. Voor alle duidelijkheid: in dit artikel wordt meermaals over BSC gesproken; deze afkorting staat voor: Bruine Sticker Conventies.

De onduidelijkheid is waarschijnlijk ontstaan door een vorige versie van de regeling toegelaten systemen en conventies. Daarin werden conventies die tweekleurensporten aangaven niet toegestaan als één van die kleuren korter dan een vierkaart kon zijn. Overigens waren conventies die een éénkleurenspel aangaven ook toen al toegestaan mits minimaal een vierkaart in een bekende kleur werd beloofd.

Die regeling geldt niet meer en in de huidige regeling is leidend dat conventies toegestaan zijn als er bij de zwakke varianten een ankerkleur bekend is.

Dat betekent in het geval van een Muiderberg dat de geopende hoge kleur de ankerkleur is

(het belooft precies een vijfkaart) en dat er dus geen sprake is van een BSC. Verder wordt ten minste een vierkaart laag beloofd. Bij dat tweede punt wringt de schoen. Het komt bij veel paren met enige regelmaat voor dat die vierkaart laag ontbreekt; dat maakt de conventie echter nog steeds niet tot een BSC. Wel is er sprake van verkeerde informatie (dit is zo'n geval dat we als wedstrijdleider nooit het verhaal geloven dat dit de eerste keer is dat deze afwijking voorkomt) en de wedstrijdleider moet nagaan of de tegenstanders ten gevolge van die verkeerde informatie benadeeld zijn. Dat laatste zal niet snel het geval zijn, maar het kan wel (als je als tegenstander de handen daardoor denkt uit te kunnen tellen en nu een 100%-snit denkt te hebben, kan het zijn dat je daardoor een onnodige slag verliest).

Als een paar dit doet, behoort de wedstrijdleider ze op te dragen hun systeemkaart aan te passen; de term Muiderberg moet dan van de systeemkaart en het paar moet precies aangeven wat ze wel afgesproken hebben, bijvoorbeeld dat het een driekaart of langer in de andere hoge kleur ontkent (dat is een zinvolle afspraak om te kunnen beoordelen of uitnemen wel zo handig is en is wat vaak impliciet afgesproken is).

Het geeft geen pas om dergelijke afspraken te verbieden of spellen te annuleren als een der-

gelijke opening gehanteerd is, hoewel op de systeemkaart Muiderberg vermeld stond. Als u als wedstrijdleider de indruk heeft dat min of meer bewust onvolledige informatie gegeven wordt, kan straf wel aan de orde zijn, maar onze ervaring is dat het zeker op clubniveau veeleer een kwestie van onvoldoende bridgekennis is waardoor bij het invullen van de systeemkaart niet alle consequenties overzien worden. Bovendien dekt 'Muiderberg' in meer dan 90% van de gevallen de lading en de werkelijke afspraak is toch veel lastiger correct op de systeemkaart te vermelden.

Het gaat uiteindelijk om het strijden met open vizier en dat zouden alle spelers van nature moeten willen en moeten doen. En bij die spelers waar het dan toch een keer mis gaat is meestal een klein zetje van de wedstrijdleider in de goede richting voldoende. Als dat niet helpt en de betreffende speler maakt zich bij

herhaling aan deze overtreding schuldig, kan natuurlijk altijd nog een corrigerende straf gegeven worden.

Tot slot willen we twee punten benadrukken:

- volledige uitleg, zowel op de systeemkaart als middels het alerteren en bij het geven van een mondelinge toelichting is en blijft essentieel.
- conventies waarvan op enigerlei wijze afgeweken wordt van de standaard, maar waarbij de afwijking binnen de gangbare regelingen nog steeds is toegestaan, behoren niet verboden te worden of standaard aangepakt te worden met kunstmatige arbitrale scores en/of straffen; het betreft dan in principe onjuiste uitleg (tenzij er overduidelijk sprake is van een echte psyche) en op basis daarvan moet de wedstrijdleider een beslissing nemen.

Arbitrale scores in rekenprogramma's *door Frans Lejeune*

Van één van onze vaste schrijvers (Ben Schelen) ontvingen we de vraag of wij wisten hoe rekenprogramma's omgaan met de 60%-score die gegeven wordt als een spel drie keer in een andere samenstelling gespeeld is en het totaal aantal scores is tien of meer (de scores worden dan 50%, 60% en 70%).

Allereerst moet natuurlijk de aard van deze 60% duidelijk zijn. Volgens een besluit van de Weko is dit een 'harde' 60%, dat wil zeggen dat deze score niet aangepast hoort te worden als het betreffende paar over de gehele zitting meer scoort dan 60%. Hetzelfde geldt voor de scores van 50% en 70%, maar daar ligt dat ook voor de hand.

Rekenprogramma's behoren het dus ook op die manier te verwerken. Dit in tegenstelling

tot de gemiddelde-plusscore die gegeven wordt als vervangende score als er geen normaal resultaat gehaald kan worden. Daar moet wel gecorrigeerd worden als het paar meer dan 60% scoort.

Ik weet uit eigen ervaring dat in PAIRS dit onderscheid bij de invoer gemaakt kan worden. Of alle andere programma's dat ook op de juiste manier doen, weet ik niet zeker. Daar moet u als wedstrijdleider de eerste keer dat het voorkomt dus attent op zijn. Als dan blijkt dat uw programma het correct doet, dan weet u voldoende.

Ook voor toekomstige programmeurs is dit een puntje om rekening mee te houden.

Scoreprogramma's deel 2 *door Henk Uijterwaal*

Dit artikel is een vervolg op de test van de scoreprogrammas uit de Weko-wijzer van j.l. december. Sinds deze test heb ik drie programma's ter test aangeboden gekregen, twee daarvan zijn aan de tabel toegevoegd, aan de

derde ben ik helaas nog niet toegekomen maar dit programma zal t.z.t in ieder geval op de bij deze artikelen behorende website (<http://www.dombo.org/henk/scoreprog.html>) worden vermeld. Verder kreeg ik van diverse

kanten opmerkingen over de eerder geteste programma's. Deze opmerkingen zijn ook in de tabel verwerkt.

Pairs en Windows 2000/XP

Van diverse kanten kreeg ik te horen dat het programma Pairs op computers met het Windows 2000 of Windows XP operating systeem problemen geeft. Hiervoor is inmiddels een update diskette uitgebracht (te verkrijgen via de Bridge- en Boekenshop van de NBB) die in ieder geval twee bekende problemen oplost, of de derde fout die mij bekend is ook wordt opgelost heb ik helaas niet kunnen uitproberen. Op de site van de Bridge- en Boekenshop van de NBB (<http://www.bridgeshop.nl>) zijn instructies te vinden om Pairs onder Windows XP te kunnen gebruiken.

Overigens zijn er wel meer MS-DOS programma's die onder Windows 2000 of XP problemen geven; voordat u overgaat tot aanschaf van die programma's dan wel het installeren van Windows 2000/XP op een bestaande computer, is het dus verstandig om te proberen of deze programma's blijven werken.

De twee nieuwe programma's

BURP

Burp (Bridge Uitslag Reken Programma) is een MS-DOS programma dat bijna alle mogelijkheden biedt die men nodig heeft. De enige beperking is het aantal ronden per zitting, speelt men wel eens het (vooral in het buitenland populaire) schema van dertien rondjes van twee spellen, dan kan het programma dit niet aan.

Het programma is menugestuurd, waarbij U telkens door het intoetsen van een letter aangeeft wat U nu wilt doen. Dit soort programma's kunnen snel onoverzichtelijk worden maar BURP heeft een handige optie waarbij niet van toepassing zijnde opties niet in beeld worden gebracht.

Ook opvallend is de prijs van het programma. Het programma wordt op maat geleverd, waarbij de prijs afhangt van het maximale aantal paren dat de gebruiker nodig heeft. Zo kan een kleine club een licentie kopen voor bijvoorbeeld maximaal twintig paren à € 2.30 oftewel € 46.- terwijl een grote club een licentie koopt voor 150 paren oftewel € 345.-.

Het programma wordt nog steeds actief onderhouden door de auteur, Wim de Vos, die op aanvraag ook bereid is het te komen demonstreren en extra mogelijkheden aan het programma toe te voegen. Voorbeelden van dit laatste zijn slamklassementen en het ondersteunen van BingoBridge voor feestdrives. Door hem is ook een inleessysteem ontwikkeld, de zogenaamde OptoScan, waarbij optisch leesbare formulieren door de computer kunnen worden ingelezen en direct worden verwerkt. Deze en andere invoermethoden zullen we in een komend artikel bespreken. Al met al is dit een prima all-round rekenprogramma.

All-in-One

All-in-one is een programma voor het berekenen van de uitslag van clubcompetities. Hierbij wordt uitgegaan van het bij veel clubs populaire formaat van 5 of 6 parenwedstrijden in groepen met Multiplex schema's, waarna promotie en degradatie plaats vindt en een volgende serie van start gaat. All-in-One neemt de WL hiervoor al het werk uit handen, nadat de scores zijn ingevoerd gaat alles verder vanzelf.

Op zich is dit nuttig maar U moet zich wel realiseren dat het programma niet bedoeld is om iets anders uit te rekenen. Met een beetje gepuzzel lukt het nog net om een losse drive met multiplex-schema's uit te rekenen maar de top-integraal kerstdrive met 8x3 spellen lukt al niet meer. Mijn club heeft een aanzienlijk gevarieerder programma dan alleen maar wedstrijden in groepen en zou met dit programma dus slechts een deel van de wedstrijden kunnen uitrekenen.

Van All-in-One heb ik de MS-DOS versie kunnen testen. Volgens de auteur wordt er gewerkt aan een Windows versie. De bediening van het programma is redelijk eenvoudig maar over de handleiding was ik minder te spreken. Het meeste staat er wel in, maar de handleiding is duidelijk geschreven door een programmeur die bekend is met alle ins en outs van het programma. Zo wordt bijvoorbeeld pas halverwege de codering van de series en zittingen beschreven, terwijl men dit wel moet weten voordat de eerste scorestaat in hoofdstuk 1 wordt ingevoerd. Dit lijkt mij echter eenvoudig te verbeteren.

Overzicht scoreprogramma's							
	Programma Versie	Bridge-it 2.0	Pairs 4.1	Kwik 1.0.0	Scanzo	BURP	All-in-One
Basis	Aantal Competities/Seizoen	16	NVT	NVT	NVT	NVT	6
	Aantal Zittingen/Toernooi	16	15	1	14	15	5 of 6
	Aantal Ronden/Zitting	16	16	8	16	9	6
	Aantal Paren	1560	500	728	1386	150	624
	Aantal Paren/Groep	60	500	28	99	28	24
	Aantal Groepen	26	26	26	14	12	26
	Spellen/Zitting	60	50	?	70	32	24,28
	Spellen/Ronden	60	50	?	70	6	4
		Bridge-it	Pairs	Kwik	Scanzo	BURP	All-in-One
GUI/Techniek	DOS	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja
	Windows95/98	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Windows 2000	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja
	Snelheid	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed	Goed
	Printers	Goed	Rede- lijk	Goed	Goed	Inktjet	Goed
	Automatische opslag data	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja
	Vastlopers tijdens testen	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee
			Bridge-it	Pairs	Kwik	Scanzo	BURP
Rekenmetho-	Matchpoints	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Butler	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Nee
	Cross-imps	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
	Individuele schemas	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
	Arbitrales scores (altijd x%)	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Garantiescores (x% of meer/minder zitting)	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja
	25B2 score	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja
	Keuze top integraal/in groepen	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Splitscores	Ja	Ja	Nee	?	Ja	Ja
	Spel na duplicatiefout in groepen uitrekenen	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja
		Bridge-it	Pairs	Kwik	Scanzo	BURP	All-in-One
Leden- administratie	NAW van de leden	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee	Nee
	Email adres	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee
	Import/Export Database	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
	Meesterpunten administratie	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee
		Bridge-it	Pairs	Kwik	Scanzo	BURP	All-in-One
Scores	Invoer scorekaart, contracten	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
	Invoer scorekaart, bedragen	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja
	Invoer scoreslip, contracten	Beperkt	Nee	Nee	Ja	Ja	Nee
	Invoer scoreslip, bedragen	Beperkt	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee
	Speciale invoermethoden	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja	Nee
	Controle van ingevoerde scores	Ja	Ja	Later	Nee	Ja	Ja
	Invoer in willekeurige volgorde	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Aanpassen schema bij verkeerde spellen	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
	Invoeren straf/bonus punten	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja

	Invoer draaihand	Ja	Ja	Ja	?	Ja	Ja
	Overzicht ontbrekende scores	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja
	Correctie bij spelen verkeerd(e) spellen	Ja	Ja	Nee	?	Ja	Ja
		Bridge-it	Pairs	Kwik	Scanzo	BURP	All-in-One
Overzichten	Uitslag zitting op rangorde	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Uitslag zitting op paarnummer	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja
	Uitslag over zittingen op rangorde	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja
	Uitslag over zittingen op paarnummer	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Naam
	Uitslagen in NZ en OW lijn	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
	Overzicht per paar	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja
	Frekwentiestaten	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee
	Tussenstanden	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Nee
	Uitvoer naar text-bestand	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee	Nee
	Uitvoer naar HTML bestand	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee	Nee
Uitvoer naar CSV bestand	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	
		Bridge-it	Pairs	Kwik	Scanzo	BURP	All-in-One
Schema's	Multiplex kaarten 24 spellen bijgeleverd	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Multiplex kaarten 28 spellen bijgeleverd	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Andere schemas bijgeleverd	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee	Nee
	Schema met afwijkend aantal spellen gebruiken	Ja	Ja	Nee	?	??	Nee
	Schema editor	Ja	Ja	Ja	Nee	Ja	Nee
	Combineren schemas	Nee	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
	Vernummeren schemas	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
	Genereren Jannersten schema's	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
	Swiss Pairs	Nee	Ja	Nee	Nee	Nee	Nee
	Afdrukken gidsbriefjes	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee
		Bridge-it	Pairs	Kwik	Scanzo	BURP	All-in-One
Meerdere zittingen	Eenmalige invoer basis gegevens	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja
	Gewogen gemiddelde	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja
	Correcties op afgesloten zittingen	Ja	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja
	Indeling aan de hand oud resultaat	Ja	Ja	Nee	?	Nee	Nee
		Bridge-it	Pairs	Kwik	Scanzo	BURP	All-in-One
Licentie	Meerdere machines	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Hardware beveiliging	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja	Nee
		Bridge-it	Pairs	Kwik	Scanzo	BURP	All-in-One
Handleiding	Papier	Ja	Ja	Nee	Nee	Nee	Ja
	Helpdesk	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja
	CD/Helpfunctie	Ja	Nee	Ja	Ja	Ja	Ja
	Online via website en email	Ja	Nee	Nee	Ja	Nee	Ja
		Bridge-it	Pairs	Kwik	Scanzo	BURP	All-in-One
Installatie-procedure	Flexibel	Ja	Ja	Nee	Nee	Ja	Ja
	Vaste directories	Nee	Nee	Ja	Ja	Nee	Nee
		Bridge-it	Pairs	Kwik	Scanzo	BURP	All-in-One

Een claimprobleem op rijm

Door David Burn

Tijdens de Olympiade werd ook de wedstrijd België- Engeland in de open afdeling gespeeld. Op een spel claimde een Engelse speler met als uitleg dat er een dubbele dwang was. De tegenstanders vroegen hem door te spelen en vervolgens maakte hij een fout in het weggoeien van een kaart waardoor hij down was. Toen werd de WL geroepen. Deze annuleerde het spel na de claim, conform artikel 68D en kwam tot de conclusie dat de claim in orde was, waardoor het contract alsnog werd toegekend (zie Weko-wijzer 79). Consternatie natuurlijk, maar ook bij de protest-commissie hielden de Engelsen hun contract. David Burn was de partner van de speler die

claimde en hij heeft veel kennis van de spelregels. Dit was voor hem aanleiding het onderstaande gedicht te schrijven.

Nog een korte toelichting. Bill Schoder was de hoofdwedstrijdleader en hij is helemaal kaal, vandaar de verwijzing naar zijn haar. In het derde couplet komen de begrippen tevoorschijn die in de voetnoten bij de claimartikelen staan: normaal en zorgeloos; in het Engels normal en inferior.

Hieronder het origineel en een poging tot vertaling, zonder al te veel aandacht voor het rijm.

Ballade of Unwarranted Presumption

Playing against a Belgian side,
I reached a dodgy contract, where
Although to beat me long they tried,
They hadn't any cards to spare.
Instead of merely sitting there
And waiting for all Hell to freeze,
I rose politely in my chair
And claimed it on a double squeeze.

Directors came from far and wide
Out of some dark infernal lair.
"He can't do that" the Belgians cried,
"It's not allowed. It isn't fair!"
Bill Schoder fixed me with a glare -
"What were you doing, if you please?"
"It's quite all right - don't lose your hair -
I claimed it on a double squeeze."

They called Committees to decide
If I was mad, or took no care.
"And are you normal?" I replied
"I try to be, when I declare."
"Are you inferior?" "What! You dare
To ask me questions such as these?
The end position wasn't rare -
I claimed it on a double squeeze."

Envoi

Prince, all the Laws are pure hot air
And made for sheep by chimpanzees,
But that is scarcely my affair -
I claimed it on a double squeeze.

Ballade van de ongerechtvaardigde aanname

Terwijl ik tegen de Belgen speelde
Kwam ik terecht in een matig contract
Ze zaten naar één down te vissen
Maar konden echt geen kaart meer missen
Door lijdzaam stil te blijven zitten
Duurde het wachten wel erg lang
Dus kwam ik rechtop in mijn stoel
En claimde het op een dubbele dwang

WL's zag je van verre aan komen lopen
Uit hoeken en gaten kwamen ze gekropen
'Dat kun je niet doen' zo schreeuwden de Belgen
'Dat mag niet, het is echt niet eerlijk!'
Bill Schoder bekeek me met een blik van staal
'Wat deed je nou, kom op met je verhaal'
'Het is echt in orde, wees maar niet bang,
Ik claimde het op een dubbele dwang'.

Er kwamen commissies aan te pas
Of ik gek of anders onzorgvuldig was
'Zijn jullie dan normaal' kwam uit mijn keel
'Dat probeer ik wel te zijn, wanneer ik speel'
'Ben je zorgeloos?' 'Wat! Hoe durf je!
Je jaagt me met dat soort vragen op stang.
De eindpositie was niks bijzonders,
Ik claimde het op een dubbele dwang'

Tot slot

Prins, de spelregels zijn louter hete lucht
Gemaakt voor schapen door een orang
Maar dat is nauwelijks mijn zaak
Ik claimde het op een dubbele dwang.